

Uchwała nr 44/2015
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 24 czerwca 2015 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Czernica nr VIII/50/2015 z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Gminy Czernica na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu ich rozliczania

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1113 i z 2013 r. poz. 1646) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

§ 2 ust. 4, § 4 ust. 2 oraz § 6 uchwały Rady Gminy Czernica nr VIII/50/2015 z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Gminy Czernica na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu ich rozliczania — wobec istotnego naruszenia art. 164 ust. 5c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015 r. poz. 469) oraz art. 250 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Czernica nr VIII/50/2015 z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Gminy Czernica na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu ich rozliczania wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 9 czerwca 2015 roku.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, co następuje:

Zgodnie z art. 164 ust. 5a i 5b ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015 r. poz. 469), zwanej dalej „u.p.w.”, spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji, która polega na udzielaniu dotacji celowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”. Przepis art. 164 ust. 5c u.p.w. stanowi, że zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 5b, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określają organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały. Zgodnie z przepisem art. 164 ust. 5d u.p.w. udzielenie dotacji dla spółki wodnej następuje na podstawie umowy zawartej przez jednostkę samorządu terytorialnego ze spółką wodną. W przypadku, gdy dotacja stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

W § 2 ust. 4 uchwały Rada Gminy Czernica postanowiła, że „Wójt Gminy Czernica może uzależnić rozpatrzenie wniosku od złożenia w wyznaczonym terminie dodatkowych dokumentów lub informacji”. Zdaniem Kolegium Izby zapis ten nie precyzuje jakie dodatkowe dokumenty i informacje mogą być żądane przez Wójta w celu rozpatrzenia wniosku. Zapis ten w kontekście regulacji zawartych w § 2 ust. 7 uchwały („Wniosek, którego uchybienia lub wady nie zostały usunięte we wskazanym terminie, pozostaje bez rozpatrzenia”) może powodować dowolność organu rozpatrującego wniosek — Wójta Gminy — w uznaniu wniosku za spełniający wymogi formalne bądź

nie. Zdaniem Kolegium Izby kwestionowany zapis narusza zasadę określoności prawa, o której mowa w art. 2 Konstytucji RP. Ponadto zgodnie z § 25 ust. 1 oraz § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2002 r. Nr 100, poz. 908) przepisy prawa materialnego aktu prawa miejscowego powinny możliwie bezpośrednio i wyraźnie wskazywać kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować.

W § 4 ust. 2 uchwały Rada Gminy Czernica — wbrew art. 250 u.f.p. — określiła szczegółowość umowy, którą Wójt Gminy podpisuje z beneficjentem dotacji. Zgodnie z obowiązującym prawem do przedmiotowych dotacji zastosowanie znajduje art. 250 u.f.p., który reguluje zakres przedmiotowy umowy zawieranej przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego, w sprawie udzielenia dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji. Organ wykonawczy, w przypadku udzielenia dotacji, jest obowiązany do zawarcia umowy, która będzie regulowała co najmniej kwestie wyartykułowane w przywołanym przepisie.

Organ stanowiący nie został uprawniony do doprecyzowania treści przedmiotu umowy. W ocenie Kolegium Izby § 4 ust. 2 uchwały narusza art. 164 ust. 5c u.p.w. w związku z art. 250 u.f.p., gdyż:

- wprowadza dodatkowe elementy do treści umowy, np. termin realizacji zadania, termin i formę przekazania dotacji, tryb kontroli wykonywania zadania, obowiązek prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków,

- modyfikuje przepisy ustawowe w zakresie terminu wykorzystania dotacji (w § 4 ust. 2 pkt 6 wskazano, iż warunkiem udzielenia dotacji jest zawarcie pisemnej umowy określającej m.in. „termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do 30 listopada danego roku budżetowego”, podczas gdy z art. 250 pkt 3 u.f.p. wynika „termin wykorzystania dotacji nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego”),

- pomija ustawowy wymóg określenia terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej.

W § 6 uchwały Rada Gminy ustaliła prawo Wójta Gminy Czernica do kontroli sposobu wydatkowania udzielonej dotacji oraz sposobu realizacji finansowanego dotacją zadania. W ust. 2 wskazano, iż „Spółka wodna jest zobowiązana do udostępnienia na każde wezwanie Wójta Gminy Czernica wszelkiej dokumentacji niezbędnej do dokonania kontroli prawidłowości wykonania zadania”, natomiast w ust. 3 uregulowano zakres kontroli, który może obejmować: „1) sprawdzenie przeznaczenia i wykorzystania dotacji, 2) sprawdzenie zgodności wykonywanych zadań z umową, 3) sprawdzenie prawidłowości udokumentowania realizowanego zadania, 4) sprawdzenie prawidłowości prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej”.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości na podstawie ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz po przeanalizowaniu ewentualnych wyjaśnień do protokołu, na podstawie § 6 ust. 3 uchwały, Wójt Gminy Czernica ma prawo: „1) wezwać spółkę do natychmiastowego usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, 2) wstrzymać przekazywanie dotacji, 3) rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym, 4) żądać zwrotu dotacji”.

W ocenie Kolegium Izby Rada Gminy wykroczyła poza delegację ustawową wynikającą z art. 164 ust. 5c u.p.w. Przepis ten daje organowi stanowiącemu jedynie prawo określania zasad i trybu udzielania dotacji oraz sposobu jej rozliczania.

Zgodnie z zasadą demokratycznego państwa prawnego, organy władzy publicznej winny działać w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy, w tym także rady gminy, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie, a normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny, nie zaś rozszerzający. Tym samym zawarcie w uchwale Rady Gminy Czernica unormowań dotyczących kontroli sposobu wydatkowania dotacji oraz spo-

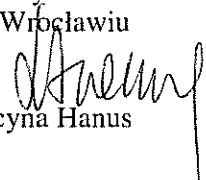
sobu realizacji finansowanego dotacją zadania nie mieści się w upoważnieniu wynikającym z art. 164 ust. 5c u.p.w.

Biorąc pod uwagę powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Czernica przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus